

Zondag 7 november 2010 - H.Willibrord

Lezingen: Jes 52, 7-10; Ps 96; Heb. 13,7-9.15-17; Mar. 16,15-20

Gedenkt uw leiders

Als eens in de zoveel jaar het Feest van St Willibrord van 7 november op zondag valt, heeft dit feest voorrang op de betreffende zoveelste zondag door het Jaar. Nu in 2010 is dit het geval. De keuze van de lezingen volgt wel de structuur voor de zondagen en niet van de weekdays: drie lezingen waarbij de eerste uit het Oude of Eerste Testament gekozen is. De keuze van alle lezingen is bijzonder.

De eerste lezing uit het boek Jesaja is ook de lezing voor de Dagmis van Kerstmis! Dan is het de vreugde over de geboorte van Jezus als een grote vervulling van die Messiaanse belofte. Voor vandaag krijgt de tekst weer een 'herlezing', die bepaald is door de context van de liturgie van de feestdag. De kerk leent als het ware de woorden van de H. Schrift omdat ze geen betere woorden heeft. Zo ontdekt /geeft de liturgie een nieuwe betekenis aan de tekst. Aldus kun je in de H. Willibrord ook een vreugdebode zien, die vrede meldt, goed nieuws verkondigt, die heil komt melden. Het heil en het goede nieuws van zijn God. En aldus kun je zeggen dat God opnieuw een bode heeft gezonden die voor het volk van de lage landen tot vreugde gestrekt heeft. De God van Willibrord blijkt een God die verlossing belooft en biedt.

De tweede lezing werkt ook op dit principe en stramien van 'herlezing'. De auteur van de brief aan de Hebreëen geeft aan het slot van zijn tekst nog een soort vermaning aan zijn beoogde lezers. Ze dienen te bedenken dat het geloof ooit aan hen verkondigd is en voorgeleefd is en dat er continuïteit is. In Christus is hun eigen geschiedenis verbonden met verleden en toekomst. Hij is en blijft dezelfde: gisteren, vandaag en tot in eeuwigheid.

In de context van de liturgie krijgt deze tekst ook zijn 'herlezing'. Ook de feestvierende kerkprovincie en de vierende gemeenschap kunnen bedenken dat zij het geloof ook ooit in het verleden verkondigd hebben gekregen en dat het geloof is voorgeleefd. En sinds Willibrord is dat al vele generaties, sinds hij tussen 690 en 739 gewerkt heeft in de Lage Landen en is gestorven in Echternach. Maar wij zijn verbonden met hem, niet zozeer door onze eigen herinnering of geschiedschrijving, maar door Christus in de gemeenschap van de Kerk. Christus die dezelfde is, vandaag, gisteren en tot in eeuwigheid. Christus is het die Willibrord inspireerde missionair te zijn. Christus is het die we primair vieren en gedenken op zondag, de Dag des Heren. In Christus is onze eigen geschiedenis verbonden met Willibrord: Christus is het die ons ook tot vreugdebode maakt om vrede te brengen en het Goede Nieuws van het Evangelie te melden. Christus is het die de kerk naar zijn toekomst trekt." We zijn op zoek naar de stad van de toekomst," staat er in vs 14. juist in het gedeelte dat buiten de tekst voor de liturgie gehouden is. En in die zoektocht past de lofprijzing als dankzegging voor de genade waarop wij ook steunen.

De vermaning "Laat u niet van de wijs brengen door allerlei vreemde theorieën" was in oorsprong ook gericht tegen gnostische en judaïserende stromingen. Wellicht is dit ook nog wel van toepassing in onze tijd. Op de markt van religies en geestelijke stromingen van onze tijd die 'happiness' beloven door vooral 'jezelf te zijn'.

De laatste vermaningen roepen op tot gehoorzaamheid aan de leiders van de gemeenschap. Als zij met voldoening hun taak van leiding geven kunnen vervullen is dat voordelig voor de gemeenschap.

In onze maatschappijformatie geldt echter ook het omgekeerde: Als de gemeenschap met voldoening kan functioneren in trouw aan het Evangelie, is dat ook voordelig voor wie leiding geven. Het zegt ook iets over de stijl van leiding geven die mensen verwachten in onze kerkgemeenschap. Wij leven in een omringende cultuur van medezeggenschap, draagvlak voor beslissingen zoeken en verantwoording afleggen. Leiding geven is hier meer stimuleren

om authentiek te zijn om het kerkelijk leven mogelijk te maken, dan om verordeningen en restrictieve bepalingen uit te vaardigen. Meer met stijl dan steil en stellig.

De Evangelielezing is ook al bijzonder. Het is de lezing die ook op het feest van de Hemelvaart des Heren gelezen wordt. En de tekst is van het canonieke slot van het Markusevangelie, dat in de oudste handschriften ontbreekt. De context van de liturgie geeft ook nu weer een eigen betekenis aan de tekst. De opdracht van de Heer aan de eerste leerlingen om uit te gaan over heel de wereld is door de eerste leerlingen uitgevoerd en heeft in de achtste eeuw Willibrord in Engeland bereikt. En Willibrord heeft deze opdracht ook weer op zijn manier uitgevoerd en ons land bereikt. En onze voorouders hebben die opdracht tot op vandaag in de 21e eeuw uitgevoerd.

De tekst belooft dat tekenen de gelovigen zullen vergezellen. En deze worden gezien als bekrachtiging van de verkondiging van het Evangelie. Niet ieder zal die tekenen en wonderen hebben ervaren. Van Willibrordus worden echter wel wonderverhalen verteld over waar hij zuiver water wist aan te boren: Heiloo en Alphen (NB) hebben er nog een put van!

Het is dus wel gepast om de persoon van de H. Willibrord ook in de verkondiging wat in het licht te zetten. Met zijn levensgeschiedenis, als een voorbeeldteken hoe de Heer in zijn Kerk meewerkt om het Goede Nieuws van Gods Rijk te verkondigen. Gods Rijk dat volgens Paulus bestaat uit gerechtigheid, vrede en vreugde door de H.Geest. Wie op deze wijze Christus dient, is door God aanvaard en geacht bij de mensen. (Rom . 14,17-18). En je kunt ervan zingen, zoals op de tekst van T.Brattinga, oud secretaris van de St Willibrord Vereniging.

Wat deed die monnik hier?
Als God hem niet gevangen had
dan was hij nooit gekomen
Als God hem niet gezonden had
dan was hij blijven dromen
en niet naar zee gegaan

Wat deed die monnik hier?
Hij bracht zijn hart, verteerd
door goddelijk vuur en preekte
woorden die hij niet kon stuiten
En wie hem hoorde, stond verbaasd
dacht na en gaf gewonnen

Het oude woord klinkt vastberaden
Wie niet zijn leven geeft, verliest
Maar wie zijn leven geeft, die kiest
de toekomst vol van leven,
Sint Willibrord, leer ons verliezen
om nu opnieuw te leven.

H.Berflo